

A bátorság dicsérete

(Részlet*)

Nem sokkal a névnapom előtt újra kimentem a roncsídhöz. Judit miatt, amit nehéz lenne megmagyaráznom. Amikor a szög megolvadt a tenyeremben, az fájt egy kicsit. Mintha forró viasz csorgott volna ki az ujjaim közül, úgy hullott a hóra forró cseppekben a vas, a bakancsomat is kiégette egy helyen. És nagyon furcsát álmotam aznap éjszaka. Olyan volt, mintha különválnék a testemtől. Egy darabig csak a mennyezet magasságában lebegtem, majd lassan és ringatózva egyre feljebb emelkedtem. Mindent megfigyeltem pontosan. A lakótelep házait, az utcákat, az elsuhanó autók fényeit meg a kivilágított hidat, és hallottam még a folyót is, ahogy a jégtáblák csikorogva összeütődnek, bár magát a vizet nem láthatam a sötétség miatt. Aztán megint különváltam a testemtől. Tehát az egyik testem feküdt az ágyon, otthon a kisszobában, a másik tízhúsz méterrel lebegett a híd fölött, én pedig lassan és ringatózva emelkedtem fölfelé, és akkor újra rájöttem, hogy én nem vagyok én, hanem csak benne vagyok magamban, a harmadik önmagam-ban, és hirtelen ismét különváltam a testemtől. Mindez sokszor megisméltődött. Komikus, de álmomban pontosan tudtam, hogy összesen nyolcszáznyolcvannyolcszor és még hatszázhatvanhat-szor, vagyis a jó és a rossz mértéke szerint. És amikor vége lett, tud-

* Az itt közölt részlet egy hosszabb írás elejéről való, s — néhány mondat kihagyásával — a Pompeji 1993/3-4-es számában megjelent azonos című részlet folytatása. Maga a történet a három főszereplő (a narrátor — egy igazi varázsló —, Judit — egy feltűnően szép és nimfomán-gyanús lány —, valamint a *Latzkovits*) fantasztikus kalandjainak lazaszövésszerű leírásából épül fel, s e három ember sorsá-nak összefonódását mutatja be.

tam, hogy vége lett, hogy akár mehetnék tovább, vagy éppen vissza is fordulhatok, mint ahogy valóban visszafordultam, a testem lépcsőin indultam lefelé, nyolcszáznyolcvannyolc és még hatszázhatvanhat lépcsőfokon.

Nem, reggel nem volt izomlázam. Viszont fáztam piszkosul, úgyhogy a reggelihez három bögre forró teát is megittam, de az sem ért sokat. Akkor azt akartam, hogy ne fázzak, és nem fáztam. Azt akartam, hogy a buszon egy fiatal, szőke lány üljön mellém, s míg a lázam egyre szökött fölfelé, a buszon egy fiatal, szőke lány ült mellém. Azt akartam, hogy Gömböcske aludjon el a kémiaórán — valósággal tüzelt a homlokom —, és Gömböcske elaludt a kémiaórán, ott hortyogott kinn az asztalra dőlve, és az osztálytársaim alig bírták magukbafojtani a röhögést. Még aznap megmutattam magam a többieknek. Matekórán. Kihívtak a táblához, a feladat nehéz volt, nekünk akkor még nehéz, talán ezért hívtak ki pont engem. Azt kellett bizonyítanom, hogy a körbe írt szabályos hétszög oldala közelítőleg egyenlő a beírt szabályos háromszög oldalának a felével. Amennyire így utólag meg tudom saccolni, a Latzkovits első hallásra fel se fogta a feladatot, noha akkoriban matekból már ő is a jobbak közé tartozott, és negyedekre végül osztályelső lett belőle. De azért figyelt, és őszintén szólva alapos oka volt figyelni. Először is nekiláttam szerkeszteni. És nem használtam a körzőt, sem azt a hatalmas vonalzót, ami ott hevert a tanári asztalon — holott ez egyértelműen kötelező lett volna —, hanem kézzel rajzoltam meg az egészet. A kör tökéletes, szabályos kör volt. Benne tökéletes és szabályos a hétszög meg a háromszög is, méghozzá annyira nyilvánvalóan az, hogy a matektanár is csöndben maradt, pedig — láttam — már épp szólni akart. Egy pillanatig sem gondolkodtam. Sietség nélkül, de folyamatosan beszéltem, mintha könyvből olvasnám a megoldást. Az „egységnyi sugarú körben” a hétszög egy oldalát a_7 -tel jelöltem, a háromszögét a_3 -mal, és csakhamar eljutottam egy egyszerű képletig: „ $a_7 = 2 \cdot \sin 180^\circ/7$ ” Akkor a kezembe kellett volna vennem a függvénytáblát, de én nem vettem a kezembe a függvénytáblát, hanem a leghatározottabb hangon kijelentettem, hogy „a hétszög egy oldalának hossza nullaegésznyolcezerhatszázhetvenhattizezred”, majd hasonlóképpen „számoltam ki” a háromszög oldalát is, ami „egyegészhétszázharminckétezredre” jött ki.

Különben nemigen szoktam ilyen nagy közönség előtt bohóckodni. A mutatóványaimat többnyire magamnak tartogattam — úgy

értem, saját céljaimra —, meg néha a lányoknak is, akik szerettek, vagy akiket éppen én akartam szeretni. De azért egyszer-kétszer az is megesett, hogy direkt rástartoltam a sikerre. Különösen, ha ittam. Sosem fogom például elfelejteni a nagy kockázás történetét, egyetemista korom egyik teljesen öncélú és nyilvános csodáját, amit a barátaim meg az évfolyamtársaim még éveig emlegettek. Az Ikrek rendeztek egy házibulit, sokan voltunk, ittunk, aztán hajnalban már nem is voltunk olyan sokan, és akkor elkezdett szemerkléni az eső, amitől én szokás szerint meglehetősen lírai hangulatba kerültem. Ugyanis imádom a hajnalban szemerklő esőt, ez az egyik gyöngém. A dolog általában úgy néz ki, hogy egy kocsmából, vagy éppen valamelyik szeretőtől elindulok egy szeretőmhöz, illetve egy másik szeretőmhöz. Természetesen taxival. Kinn hideg van, a taxiban meleg. Valami halk jazz-muzsika szól — ha nem szól, kerestetek a sofőrrel —, figyelem a buszmegállókat, az embereket, ahogy az esernyők alatt álmosan dideregnek, figyelem, ahogy lassan ébred a város, s közben szépen és kényelmesen átgurulok egyik életemből a másikba. Egyik szeretőtől a másikhoz, épp csak becsengetek, aztán pár perc múlva megyek tovább, vagy néha be se csengetek, hanem inkább a taxi oldalának dőlve elszívok egy cigarettát, és a végén egészen meghatódok magamtól. A sofőrök vagy komplett hülyének néznek, vagy valami pózolás baromnak, én meg nem beszélgetek velük. Kifizetem a számlát, adok nekik jóadag borraivalót, elvégre nekem mindig bőven van pénzem. Szóval, az Ikreknél azon a házibulin nekifogtunk kockázni. Körülbelül heten. Pókerezünk, a kockákat egy kis műanyagpohárban ráztuk össze, asztalnak meg a padlót használtuk. Nem tudtam ellenállni a kísértésnek, és tényleg naivra vettem a figurát. Mint azokban a gügye fantasztikus filmekben. Megjelenik a nagy-nagy parafenoménné, összerázza a kockákat, és már az első gurítással öt hatost gurít. Öt hatost gurítottam. Aztán másodszor is öt hatost, harmadszor is öt hatost, reggel kilencig kizárólag hatosokat, és az Ikrek majd megpukkadtak a nevetéstől. A többiek viszont egyáltalán nem akartak megpukkadni a nevetéstől.

De hát mindent meg lehet magyarázni. Én úgy képzelem, hogy a csoda először valahogy stiláris szempontból profanizálódik. Tehát a történet előbb-utóbb egy lesz csak a történetek közül, jó, mondjuk a fantasztikus történetek közül, előadásra, akár élénk gesztusokkal kísért előadásra mindenképpen érdemes. Utána jöhet a

matéria. Vagyis nem harmincszor gurított öt hatost, hanem csak sokszor, olykor elsőre, néha meg másodikra, ergo szerencséje volt. Ez pedig már véletlen, maga a véletlen, ami persze kiszámíthatatlan — hű de még mennyire kiszámíthatatlan —, viszont azért mégiscsak reális, és mint ilyen egyáltalán nem csodálatos. Az az érzésem, öncélú és nyilvános csodatételeim nagyrészt ilyen sorsra jutottak, és ez tulajdonképpen jobb is így. Legalábbis kényelmesebb. A matekórán bebizonyítottam, hogy a körbe írt szabályos hétszög oldala közelítőleg egyenlő a beírt szabályos háromszög oldalának a felével. Megjegyeztem a tanárom arcát, az osztálytársaim arcát, és a következő órán már ugyanúgy használtam a körzöt meg a függvényábrázolást, mint a többiek. (Legfeljebb dolgozatíráskor sumákkoltam egy kicsit, akkor is kizárólag az idő miatt.) És az osztálytársaim meg a tanáraink okosan, szépen lerendezték magukban a dolgot. A Latzkovits szerint mindez kizárólag rajtam múlt. Szerinte ugyanis elszegődhettem volna az emberiség jótevőjének — „elvégre ez nem is egy rossz foglalkozás” —, de ehhez nekem nem volt semmi kedvem. És mert nem volt kedvem, nem szegődtem el. Bizton állíthatom, hogy én nem vagyok jó. És ez nem valamiféle ostoba kérdés, ez tény. Életemben igazán jót talán mindössze egyszer cselekedtem, mikoris az egyetem befejezése után, huszonhárom évesen, mit sem törődve a barátaim meggyőző érveivel meg a szüleim hisztériás rohamaival örökbe fogadtam egy hathónapos kislányt.

Gyereket ugyanis előbb-utóbb mindenki akar. Mármost az nyilvánvaló volt, hogy megnőszülni sohasem fogok, tehát ha születik is saját gyerekem, nevelni biztosan nem én fogom. Továbbá nem látam túl sok értelmét, hogy ezt az örökbefogadás ügyet halogassam — elvégre én már huszonévesen is érett, felnőtt férfinak mondhatam magam —, úgyhogy annak rendje és módja szerint feladtam egy újsághírdetést, kötöttem egy látszatházasságot, és egy bő éves tortúra után Dániel már ott bömbölt a felszobában. Én a szomszéd helyiségben laktam, a lakás túlsó részében lévő nagyszobában pedig két meglehetősen infantilis diáklány lakott, akiknek a szemében valóságos hérosszá nőttem a gyerek miatt. Apám a szakmámat féltette, a Latzkovits — különben ez röhejes — permanensen a „realitásokról” papolt, anyám, meg persze Judit is, az anyagiakat emlegették, de megalapozott félelmük már az első pillanatban indokolatlannak bizonyult. Juditból olyan elemi erővel tört föl az

anyai ösztön, hogy komolyan aggódni kezdtem. Szerencsére a dolog nem tartott túl soká. A diáklányok — mindkettőjüket Eszternek hívták — olyan lelkiismeretesen és olyan szorgalommal gondozták Dánielt, hogy anyám titokban többször megkért, rúgjam ki őket. (Tudniillik féltékeny volt.) Az egyetemen a munkatársaim a tenyerükön hordoztak, fizetésemelést és többnyire kiemelt jutalmat kaptam, továbbá — „amíg a gyerek össze nem szedi magát egy kicsit” — csak alacsony óraszámban kellett tanítanom. És akkor még nem beszéltem a születés- és névnapokról, a karácsonyi ajándékok tömkelegéről, az innen-onnan örökölt gyerekruhákról, hatalmas csomagokról, melyeket egy idő után már kizárólag udvariasságból fogadtam el, és olykor-olykor bontatlanul dobtam a kukába. Jól ment a sorunk. Dánielnek sok anyukája lett, az apukája pedig én voltam egyedül.

Judittal való „nagy-nagy egymásratalálásunk” a következőképp esett. Matekóra után még végigszenvedtem egy történelemórát, majd lehorgonyoztam az iskola kapujában, ott ácsorogtam több, mint hatvan percen át, ami ugyebár meglehetősen szép teljesítmény. Aztán jött Judit, én hazakísértem, ő pedig az irodalomtanárunkat három nap után szélnek eresztette. Nem kellett udvarolnom. Csak éppen varázslatosnak kellett lennem, és én akkor már egy egész napja varázslatos voltam. Igazi elsőszerelem, egy gyönyörű, üde gimnazista lány meg egy szárnyait próbálgató varázsló szerelme, én ennél szebbet ki se tudnék találni. Mintha álmodtam volna az egészet. A gimnáziumban a szünetek alatt többnyire együtt ültünk a lépcsőn, a büfé előtt, olykor összeért a combunk, de különben teljesen közömbös dolgokról beszélünk. Ezt ilyennek találtuk ki. Semmi nyilvános csókolódzás, semmi ölelkezés, egyetlen árulkodó gesztust sem engedélyeztünk magunknak, és nem is annyira szeméremből, vagy tapintatból, hanem inkább a játék kedvéért, hisz sokan figyeltek minket akkoriban. Egyébként nem titkolunk semmit. Keddenként például tíz és háromnegyed tizenegy között a földrajzsztár melletti hatalmas szekrényben adtunk egymásnak randevút, és ezt szinte mindenki tudta. Juditnak az irodalomtanárral volt akkor órája, amire vagy be se ment, vagy egyszerűen kijött — a pasas mukkanni se mert —, nekem meg Gömböcskével lett volna kémiaóráim, és onnan csak az nem lógott meg, aki nem akart. Így hát kedden délelőtt tíz és háromnegyed tizenegy között a földrajzsztár melletti szekrényben csókolódtunk, sőt,

egyszer, egyetlen egyszer, mást is csináltunk. Iszonyatosan jó szekrényben szeretkezni, alig bírtuk abbahagyni. Nem fecséreltük az időnket. Ha az ő szülei nem voltak otthon, náluk töltöttük a délutánt, ha meg az enyéme, akkor nálunk, s bár nem voltunk még tizenhét évesek sem egészen, sokat megtanultunk a szeretkezés praktikáiról. Ajsén kívül egyetlen szeretőm sem lett terhes soha tőlem, de hogy Judit se, azon azért csodálkozom. Mindenesetre akkor nemigen törődünk ilyesmivel. Ahogy éltünk, az hihetetlenül szépnek tűnt. Felnőtt lettem, a gimnáziumban felnőtt a gyerekek között, és attól kezdve más szemmel néztek rám a többiek, még a tanáraink is, akik pedig korábban nem törődtek velem túl sokat. Judit már megszokta ezt. A testem szerelemtest volt, úgy, ahogy az övé is az. És ez meglátszott rajtam, talán jobb is, hogy ez látszott meg rajtam. A tanárok közül a nők, és nemcsak a fiatalabbak, érezhetően kedvesebbek lettek hozzám (plussz a diáklányok), a pasasok meg kissé bizalmasabb hangot ütöttek meg velem, még a tornatanár is, pedig erre igazán nem számítottam. És arra sem, hogy az irodalomtanárunk, az a barom állat, minden órán eljátsza majd ama fantasztikus szerepet, hogy ő bizony nem kicsinyes, minek következtében, ha csak elbőfenttem magam, adott egy ötöst. És otthon is minden megváltozott. A szüleimnek egyik pillanatról a másikra kellett belátniuk, hogy felnőttem, ami ugyan határozottan meglepte őket, de azért megbírkóztak a feladattal. Szóval minden jól alakult, csak pont a Latzkovitscsal nem sikerült dűlőre jutnom. Úgy február közepén vettem észre, hogy elromlott valami — nem volt nehéz kitalálni, hogy mi —, viszont Judit mellett egyszerűen nem maradt rá időm. Márpedig a barátságához szükségeltetik némi idő.

Judittal való kapcsolatomban február végéig működött tökéletesen. Februárban viszont egyrészt elkezdett hiányozni a Latzkovits, másrészt meg egyre gyakrabban kaptam magam rajta, hogy ha együtt vagyunk, akkor sem figyelek mindig rá. Szerettem őt, ahogy illik, rendesen, de egyre többet gondoltam éjszakai kísérleteimre, amit eleinte még furcsának is találtam. Mert a nappal egészen Judité volt, közel két és fél hónapon keresztül. Az éjszaka viszont az enyém. Még egy speciális műszert is beszereztem — a fizikaszertárból kaptam kölcsön hétvégére —, úgyhogy csaknem egzakt méréseket végezhettem magamon. Hanyatt feküdtem az ágyon, és a lázra figyeltem. Hagytam, hogy szétáradjon bennem mindenütt, és amikor már úgy éreztem, nincs tovább, lenyomtam a gombot. A mű-

szer hatvan fokot mutatott. Eredetileg harminchat ötről indultam, tehát a hőmérsékletem huszonhárom egész öt tized fokot emelkedet, nagyjából egy perc alatt, de becslésem szerint — ezt ugyanis mérni nem tudtam — nem egyenletesen, hanem szakasosan, még-hozzá úgy, hogy a folyamat a vége felé begyorsult. Az íróasztalomra helyeztem egy nyitott könyvet, ismét az ágyra feküdtem, majd lapoztam egyet. Tehát azt akartam, hogy a hatvankilencedik oldal — ez pont egy recto oldal volt — szépen billenjen át balra, és legyen belőle egy verso oldal, a hetvenedik. Megtörtént, és közben harminchét egész öt tized fokot mértem. Majd ugyanezt megismételtem még egyszer, és legnagyobb megdöbbenésemre a műszer kis híján harminckilenc fokot regisztrált. Ahhoz, hogy a vekker visszafelé járjon, negyvenkilenc fok kellett, hogy a tolltartóm három centivel lebegjen az íróasztal fölött, ötvenegy, hogy fél méterrel, harminckilenc egész hét, hogy a kislámpa (egy villanykörte) magától felgyulladjon, negyvenöt egész kilenc, hogy a csillár (három villanykörte), szintén negyvenöt egész kilenc, vagyis ezektől a mérésektől nem lettem sokkal okosabb. Továbbá feltűnt, hogy mondjuk a tolltartólebegtetés esetén, amint kitaláltam a dolgot, a lázam már abban a pillanatban ötvenegy fokra szökött, ami a legelső méréskor mindenképpen csak a második félpercben következhetett be. De a legfontosabb kísérletet vasárnap éjszaka végeztem el. Azt akartam, hogy a testhőmérsékletem legyen százötven fok, és rögtön lenyomtam a gombot, majd újra lenyomtam a gombot. És a műszer előbb hatvan, majd százötven fokot jelzett. Vártam egy kicsit. Aztán ismét hatvan fokra tornáztam fel magam, majd azt akartam, hogy a műszer most a „normál” testhőmérsékletemet mutassa. És a mutató harminchat egész öt tized fokra állt be.

A Latzkovitsnak néhány hónappal később mindezt részletesen elmeséltem. Véleménye a következő volt: Ha akarok valamit, pontosabban, ha „úgy” (?) akarok valamit, akkor bizony megugrik a lázam, de az a valami nem azért történik meg, mert megugrik a lázam. Ez amolyan kísérőjelenség. Tehát a vasszeg a tenyeremben nem azért olvadt meg, mert a tenyerem olyan forró lett volna. Nem. Az ugrabugra maximuma, amint azt kísérleteim ékesen bizonyították, hatvan fok, vagyis a szeg azért olvadt meg a tenyeremben, mert én akartam, hogy megolvadjon a tenyeremben. „Ez eddig teljesen logikus.” (?) Az viszont felettébb érdekes, hogy én magamra vonatkozóan is tudok akarni, vagyis akarhatom, hogy a testem legyen

százötven fokos, sőt, „valószínűleg” (!) akarhatom olyan forrónak is, hogy a vasszeg a tenyeremben valóban a forróságától olvadjon meg, bár ezt a maga részéről kipróbálni nem javasolja, minthogy szerinte az ilyesmi veszélyes is lehet. Javasolja viszont, hogy válasszam az orvosi pályát, a gyógyítást, különösen pedig a fogorvosi szakmát, „tudniillik tőlem nem félne annyira”.

A Latzkovits mindezt a roncs hídon mondta el, május vége felé, amikor már ismét sokat csavarogtunk együtt. Néha Judittal, néha meg nélküle. Ugyanis március utolsó hetében Judit felutazott a fővárosba. A szüleivel, rokonlátogatóba. Ígyhát szombat délelőtt előkotortam a sakk táblát, vettem egy üveg almabort, és tíz óra körül megjelentem a Latzkovitséknál. Meglepődött. Aztán meg örült, azt hiszem, nagyon örült, úgyhogy szinte rohantunk a fűvészkertig, valósággal átdobtuk magunkat a kerítésen, és vívtunk egy iszonytató csatát. Én játszottam a sötéttel, ő a világossal. Okosan kiraktuk a tiszteket középre, precízen és komótosan fontoltunk meg minden húzást, aztán a Latzkovits a hosszú oldalra rosált, ami első pillantásra nem is látszott rossz taktikának. Két, ismétlem, két könnyű tisztet áldoztam! Az egyiket tempóért, a másikkal, egy futóval, pedig a sáncába rondítottam bele, és ez nagy ötletnek bizonyult. Mert a végén két szépséges gyaloggal beszorítottam a sarokba, sorra visszanyertem a tiszteket, és adtam neki egy akkora matot, hogy beleremegtek a fák. És ezt többé nem lehetett visszacsinálni. Hétfő délután már hárman mentünk ki a roncs hídra, aztán meg a folyóparton ögyelegtünk, kavicsokkal versenyt siklattunk a vizen, élveztük a tavaszt, egyszóval boldogok voltunk, amiért ilyen jó nekünk.

De ami a legfontosabb, ekkoriban kezdtünk el kocsmázni is. Áprilisban Judit levitt minket a Vakegérbe, egy meglehetősen ronda prolikocsmába, ahol két üveg sört ittunk meg fejenként, és elég alaposan berúgtunk. A Latzkovitscsal korábban nem jártunk ilyen helyekre. Először is, mint kiskorúakat ki se nagyon szolgálhattak volna minket, másrészt az alkoholfogyasztást szigorúan tiltotta a gimnázium szabályzata, amit valamennyire csak respektáltunk. Egyébként meg eszünkbe se jutott kocsmába járni. Ha olykor-olykor inni akartunk, ott volt nekünk a roncs híd, vagy a fűvészkert, néha az otthoni dugi piák, és ezzel bőven beértük. Viszont áprilistól kezdve egyre gyakrabban jártunk a Vakegérbe, hovatovább már rendszeresen, és nem is lett belőle baj soha. Juditot simán egyete-

mistának nézhetne volna bárki, mi sem látszottunk már gyerekeknek, úgyhogy még egy rendőrségi razziát is megúsztunk igazoltatás nélkül. Hamar rájöttünk a dolog ízére. És itt nem a különféle kocsmái ismerkedésekre gondolok, az nekem egy külön fejezet, bőven tudnék mesélni róla. A Vakegérben például azt szerettem, amikor sokan voltak, amikor már telefüstölték az egész helyiséget, mi meg olyan nagyon idegenek lehettünk, vagyis nagyon együtt, különösen ha kinn esett az eső, amit már akkor is imádtam. A Fasorban enni szerettem. Leginkább kettesben a Latzkovitscsal, néha kettesben Judittal, mindig hatalmas adagokat rendeltünk, igazi nehéz ételeket, pacalt, rántott velőt méregerős paprikával, és sörözés közben a Satyriconból szavaltam, jó hangosan, hogy hallják a proletárok. Nyár végére felfedeztük az összes partmenti kocsmát, pontosan tudtuk, hogy hol mennyiért mérik a sört, milyen cigarettát árulnak, merre nyílik a bejárati ajtó, és módfelett büszkék voltunk a tudományunkra. Igaz, Judit abban az időben már egészen másfajta kocsmaiba járt. Ha egyáltalán járt valahová.

Amikor áprilisban újra elkezdtünk csavarogni a Latzkovitscsal, eleinte mindig magammal vittem őt is. Tehát úgy is fogalmazhatnék, hogy még mindig sok időt töltöttem vele, csak néha elmentünk a Latzkovitshoz. Ezt hamarosan már mindannyian természetesnek találtuk, pedig valami megváltozott. A szeretkezéseinken vettem észre legelőször. Valahogy lassabbak lettek. Továbbra is jó volt, talán jobb, mint korábban, csak kicsit más. Megszoktuk egymást, egymás testét, még beszélünk is róla. De azért május végén, közvetlenül a nyári szünet előtt Judit egy alkalommal mégiscsak a fejemhez vágta, hogy „a mi nagy-nagy egymásratalálásunk nem történhetett csak úgy, véletlenül”, meg hogy „véggépp itt az ideje megismerkednem a szüleivel”. Igen, ő gyakorlatilag egész életében halálosan szerelmes volt valakibe, szinte permanensen fogadkozott, hogy most aztán hűséges lesz, hogy többet soha senki mással, és nagyon — azt hiszem — nagyon szeretett volna feleség lenni. Mindezt pediglen szerette volna úgy, hogy közben a legkevésbé sem akarta. De amikor tizenhét évesen „megkérte a kezem”, megijedtem egy kicsit. Attól meg még jobban megijedtem, hogy a szülei sem tanúsítottak semmiféle ellenállást, amit sehogy se értettem. Mert egy tizenhét éves lány ad absurdum gondolhat a férjhezmenetelre, de egy tizenhét éves gimnazista lány már sokkal kevésbé, különösen, ha a kiszemelt vőlegény maga is tizenhét éves gimna-

zista. Lehet, hogy a szülei egyszerűen csak okosak voltak, és végigjátszották a komédiát. De becsülettel végigjátszották. Hozzá kell tennem, lánykérésről — legalábbis a szó konkrét értelmében — szó sem volt, Judit mindössze bemutatót a szüleinek, ám tette ezt annyira jelentőségteljesen, hogy a hideg futkosott a hátamon. Tökéletesen hozta az új asszony, a leendő háziasszony szerepét, kávét főzött, felszeletelte a süteményt, konyha és nappali között rohangált egész végig, nekem pedig a szüleivel kellett beszélgetnem. Nagy élmény volt. És persze nagy feladat. Judit előtt ugyanis mindenképpen felnőtt, érett férfinak kellett mutatkoznom, a szüleinek meg inkább a tizenhét éves gimnazistát szerettem volna produkálni. És akkor, ebben a már-már megoldhatatlannak látszó, feszült helyzetben támadt egy fantasztikus ötletem. Rágyújtottam. Amíg Judit a konyhában ügyködött. A kezem remegett, kétszer és igen látványosan „kishíjánmegfulladtam”, aztán meg a gimnázium tanárait kezdtem el szidni olyan infantilis dühvel, hogy biztosnak látszott a siker. Csakhogy Judit szülein a megütközés leghalványabb nyomát sem lehetett felfedezni, és én nagyon elkeseredtem. Azt meg ugye csak nem mondhattam nekik, hogy nem helyes, ha két tizenéves gimnazista lefekszik egymással, hogy ilyen esetben nevetséges házasságra gondolni, ugyanakkor meg mindkettőnknek gondolnunk kellene az egyetemre is. Egyébként ha Judit nem fekszik le velem még gimnazista koromban, akkor érettségi előtt nem történik meg a nagy esemény. Viszont az is tény, hogy Judit nem olyan gimnazista volt, mint a többiek, talán ez ijesztett meg legjobban. De csakhamar kiderült, hogy feleslegesen fújom föl ezt az egészet, hogy nem fenyeget nagy veszély, hogy semmiféle veszély sem fenyeget, sőt, ha belegebednék, ő akkor is úgy rúgna ki, hogy a lábam sem éri a földet. A szüleiről nem tudom, mit gondoljak. A nyarat valami divatos üdülőhelyen „vészelték át, vízközelben”, ahol Judit már az első héten felcsípett egy pasit — erről annak rendje és módja szerint egy hosszú és érzelmes levélben számolt be —, majd szeptemberben ismét az irodalomtanárral szűrte össze a levelet.

Nem bántam, hogy így alakult. Nem éreztem csalódást, vagy haragot, sértettséget még kevésbé, hisz rajta kívül egy csomó minden fontos volt nekem. Leginkább a kísérleteim. Folyamatosan próbálgattam magamban a lázat, hosszú-hosszú éjszakákon át, mintha egy lenyűgözően szép, új világ kapuit feszegetném. És a kapuk mesés kincseket rejtegettek. Rájöttem, hogy képes vagyok megvál-

toztatni a testemet. Egy alkalommal a kezeimből izmos párdúc erős mancsait varázsoztam elő, a fogaim vad ragadozó fogai lettek, a füleim sakál fülek, úgy néztem ki, mint egy egyiptomi isten, majd meghaltam a nevetéstől. Képes voltam repülni, lebegni a szoba mennyezete alatt pár centivel, ami részben komikus, részben ijesztő látvány lett volna, ha anyám rajtakap. Megnéztem a testemet belülről. Nem csak képletesen, hanem szó szerint, valóságosan, a szívkamrákat, az erek belső falát, legalább tíz percet töltöttem a saját tüdőmben, és nem bírtam betelni a látvánnyal. Rágyújtottam egy cigarettára, és ismét visszabújtam a tüdőmbe. A legszínesebb planetárium is nudli ahhoz képest, amit akkor láttam. Sose hittem, hogy ennyire szép vagyok. A térrel való kísérleteim, melyek heteken keresztül tartottak, olyan örömmel ajándékoztak meg, hogy sírni tudtam volna a gyönyörűségtől. A szoba egyik sarkából minden erőlködés nélkül átlibegni, átfolyni a másikba csodálatos érzés, és csodálatos ugyanezt a távolságot megtenni a másodperc milliomod része alatt. Nem egyszerűen éreztem a sebességet, hanem én voltam a sebesség maga. Felfedeztem, hogy a testem számára a tér totálisan homogén. A szobám falán egy kedd este léptem át először — anyámék még nem voltak otthon —, éjszaka pedig kerestem egy vaskosabb falat, majd elindultam fölfelé, a falban fölfelé, a lépcsőház üveglakáiban kőboroltam, a fémkeretekben, és bekukkantottam az egyik szomszédos lakásba is. Aztán egy szép napon útra keltem. Olyan útra, amilyenre addig még soha. Úgy döntöttem, hogy a jövőt kihagyom — nem lövöm le a poént —, és egyszer s mindenkorra megfogadtam, hogy ilyesmivel nem foglalkozom. Mert nekem elég az, ami elmúlt, de azt szőröstül-bőröstül akarom. Ígyhát elindultam a múltba. És jártam Edfuban, a kőből faragott papiruszvirágok alatt, kinn aludtam a szabadban, és másnap az út porát Uaszetben mostam le magamról, a városban, melyet még nem neveztek Thébának, és az út porát másnap Thébában mostam le magamról, a városban, melyet akkor már nem neveztek Uaszetnek. Láttam, ahogy a Völgyben megkezdődnek az építkezések. A reggel hűvös volt, Amenóphisz pedig saját kezével oldotta meg aranyos saruját. Jártam Luxorban, Karnakban, majd beutaztam egész Alsó-Núbiát, aztán egy hirtelen ötletnek engedve átugrottam Hattusasba, és ott álltam Suppiluliumas harci kocsiján, amikor Kádest leigázta. Imádtam az egzotikus csatajeleneteket. A marathóni ütközetet egy összecsukszerű kempingszékből néztem végig, s minthogy vittem

magammal egy Hérodotosz-kötetet, pontosan ellenőrizhettem az eseményeket. Észrevettem néhány hibát. Először is a görög phülék nem szám szerinti sorrendben sorakoztak egymás mellett, viszont tény, hogy a plataiaiak alkották a balszárnyat, és végig hősiessen harcoltak. A két hadsereget valóban nyolc sztadionnyi távolság választotta el egymástól, vagyis több, mint egy kilométer, minek következtében nem stimmel a nagy rohamról szóló legenda sem. A görögök csak akkor kezdtek el futni, amikor a perzsa íjászok lőtávolán belülrre értek, pajzsukkal fedezték a testüket, és nem szenvedtek komolyabb veszteséget. Nehézfegyverzetben verekedtek, dárdájuk jóval hosszabb volt, mint a médeké, és ha eltörött, szakértelemmel forgatták a kardot. Iszonyatos mészárlást rendeztek, több ezer perzsát levágtak. De azért nem hatezret, ahogy Hérodotosz írja. Hónom alá csaptam hát a könyvet meg az összecsukott kempingszéket, a levegőbe emelkedtem, s miután jópofa szárnyacskákat növesztettem a sarkamon, keletnek vettem az irányt. Évek, hosszú évtizedek süvítettek a szélben, és én repültem, száguldottam a vakítóan kék, szikrázó tenger felett, majd Küprosz szigetén megpihentem egy kicsit, és az emberek mindenfelől „Hermész propulaiosz”-t kiabáltak. Aztán megérkeztem Szamáriába. Lovakat láttam, a lovakon férfiakat, és egy öszvérek vontatta karavánt — délfele mentek —, és láttam ugyanott Alexandrosz katonáit, amikor hetekkel később a menekülőket üldözőbe vették. A Wádi-Dálíje környékén, egy barlangban gyilkolták le őket. Akkor ismét meghalottam az évszázadokat. Olyan fémes hangot. És ahogy megkorbácsolták, ahogy keresztülvonszolták a városon, ahogy megfeszítették a falak előtt, azt én megint csak láttam. Egyébként az ikonográfiai hagyomány teljességgel hamis. Alacsony, köpcös ember volt, erősen kopaszodott, és azonnal elveszítette az eszméletét, mikor szétörték a csontjait. Egy gödörben kaparták el, a sziklasír merő fikció. De az a hét szó igaz, hallottam őket, és — azt hiszem — könnyeztem is. Igen, Jeruzsálem falai előtt lett végképp elegendő a borzalmakból. Rögtön továbbindultam. A hírességek közül legelőbb Szmyrnában kerestem fel Galénoszt — az iskolában —, majd felkerestem őt Pergamonban is, amikor már a gladiátorok orvosa volt. Épp egy Drusus nevű szicíliai lábát vizsgálta, aki gyakorlatozás közben valami szögbe lépett, a seb begyulladt, de a borogatások hatására gyógyulni kezdett. És hallottam rabszolgákat énekelni ősszel, a betakarítás idején, végignézttem egy esküvőt, titokban még a borból

is loptam egy jó adagot, aztán meg elaludtam a tengerparton, és a végén fel se ébredtem, amikor a birodalom megbukott. Olykor naphosszat csak őgyelegtem. Vadul burjánzó erdőkben, hatalmas pusztaságokon, este magam gyűjtöttem a fát, én raktam tüzet, konzervet melegítettem, és a közeli patakban mosogattam el a kanalat. Szinte permanensen változott körülöttem a táj. Egyszer egy mocsaras, bűzös vidéken vágtam keresztül, de mire kiértem a völgyből, a mocsarat lecsapolták, feltörték a talajt, és épp az őszi búzát vetették. Elvégre közben eltelt százötven év. Máskor egy takaros villa csúrijében töltöttem az éjszakát — ezer éves egerek rágták meg a hálósákomat —, s romok közt ért a reggel. Összeszedtem a holmit, újra nekivágtam, és délben már Abelard baktatott előttem a Sainte-Genevieve-hegyen, majd Konstanzban láttam a zsinatra megérkezni a pápát, egy alkalommal pedig Impéria énekelt a Scossa Cavalli egyik háza előtt, miközben talán pont Sadoletóra várt. Nagyszerű érzés volt. Ha csak töredékét képes volnék elmesélni, valóban lehetnék az emberiség jötevője. Mert jártam mindenhol és minden időben, amit csak el tudtam képzelni.

Két egész éjszakám is ráment a történelemre. A szombati meg a vasárnapi, s mivel hétfőn történelem órával kezdtük az iskolát, komoly elhatározásra jutottam. A továbbtanulást illetően. Gimnázium után latin-történelem szakra jelentkeztem az egyetemre — természetesen fel is vettek —, méghozzá a Latzkovitscsal együtt, aki „magától értetődő módon” ugyanoda jelentkezett, ahova én. Mi tényleg jó barátok voltunk. Május vége felé, közvetlenül a nyári szünet előtt, egyik délután kicsaltam a roncsbázisra, és tartottam neki egy kis bemutatót. Először a tenyeremben olvasztottam meg egy vasszeget, aztán vizet fakasztottam a híd romos kőpárkányából, pár percet röpködtem a levegőben, majd kikértem a véleményét. És a Latzkovits, mint mindig, most is remekelt. Körülbelül félórát és kizárólag rólam beszélt, ami tőle hihetetlenül nagy teljesítménynek számított, lévén képtelen hosszabb ideig egy dologra koncentrálni. Ígyhát egy hatalmas sakkpartival koronáztuk meg eme jelentős eseményt, aztán átugrottunk a Vakegérbe, és én átadhattam magam a szemlélődésnek teljesen. Imádom a csinos pincérnőket figyelni, minél lepusztultabb a kocsmá, annál inkább imádom. Először is egy pincérnő fejét elcsavarni módfelett nehéz feladat, vagyis kifejezetten hozzám illő. Ha ugyanis a fejelcsavarás nem a kocsmában történik meg, ahol az ember ugyebár vendég, akkor nem különö-

sebben érdekes az eset, tudniillik a leányzó foglalkozása ilyenkor abszolút mellékes. (Ugyanez a helyzet, ha a pincérnőt nem csak a kocsmából ismerjük.) Tehát igazi fejlécsavarásnak egyedül az minősül, ha a kocsmába való belépés és a távozás közti időben ismeretlenül is sikerül legalább valami randevút kieroőszakolni, amit különben nem szükséges, és általában nem is lehet megtenni első nekifutásra. Anna miatt például — számoltam — csaknem hússzor lementem a Pertuba. Másrészt ha a pincérnőt figyeljük, akkor az egész kocsmát figyeljük. Ez majdnem mindig így van, és minél lepusztultabb a kocsmá, annál inkább így van. A pasasok pedig nem adják fel, küzdenek keményen, és szinte törvénytörően kudarcot vallanak, minthogy ezek a lányok a fiúikat nem a kocsmában szedik össze. Ez ilyen egyszerű. A Latzkovits egy alkalommal összeállította a pasasok és pincérnők katalógusát, „egy minden részletre kiterjedő katalógust”, még le is akarta írni. (Mert ő mindig mindent le akart írni.) Szóval, a katalógus szerint a pasasokat „első bontásban” két csoportra lehet osztani, mégpedig azon az alapon, hogy rástartolnak-e a pincérnőre, vagy sem. A Latzkovits — nyilván nem egészen korrekt — számításai maximum húsz százalékban határozták meg a nem rástartolókat (passive Männer = PM), és legalább nyolcvan százalékban a rástartolókat (aktive Männer = AM) arányát, ami többé-kevésbé az én tapasztalataimmal is egybevág. PM lehet valaki józan belátásból a koránál fogva, érdeklődés híján a koránál fogva (alte passive Männer = APM), érdeklődés híján (Idioten = I), részegség miatt (betrunkene passive Männer = BPM), akut szerelem miatt (verliebte passive Männer = VPM), egyéb okokból, amit összefoglalóan XPM-mel jelöltünk. Az AM csoport bontása kissé bonyolultabb feladat volt. A probléma áthidalására a Latzkovits egy sokdimenziós koordinátarendszert javasolt, melyben minden egyes pasas minden egyes paraméterét külön kell feltüntetni, és lehet esetleg beszélni mondjuk „függvénytypusokról”, de a „felületes sematizmustól” mindenképpen óvakodni kell. Íme néhány a szempontjai közül: 1a, A pasas egyedül érkezik-e, vagy sem. 1b, Ha társasággal jön, mennyire fontosak neki a többiek, milyen viszonyban áll velük. 2a, Részeg-e, vagy sem. 2b, Végig józan marad-e, vagy sem. 2c, Ha leissza, milyen gyorsan issza le magát. 3a, Hülye, vagy nem hülye. 3b, Hülyíti-e az alkohol, s ha igen, mennyire látványosan. 4a, Az udvarlásnak mely módját választja (néma mélabú, harásány jókedv, szemezés, félénk gesztusok, hanyag nemtörődömség

stb.). 4b, Hányszor rendel új italt. 4c, Mennyi borralalót ad fizetéskor. 4d, Hogyan viseli a kudarcot. 5a, Kiröhögi-e a pincérnő, ha igen, mennyire. 5b, Kiröhögik-e mások is, ha igen, mennyire. 6a, Törzsvendég-e. 6b, Ha nem, vagy ha igen, látszik-e rajta. Úgy emlékszem, a katalógus az AM osztály leírására körülbelül negyven „szempontcsoportot” sorolt fel, és az egyes csoportok legalább kettő, olykor hat-hét elemből álltak, úgyhogy elképzelni sem tudom, hogy bírta a Latzkovits mindezt megjegyezni. Ráadásul a pincérnők esetében még ennél is sokkal bonyolultabb rendszert kreált, aminek ma már legfeljebb a töredékét vagyok képes reprodukálni. És ez az egész totálisan illogikus volt. Hogy egy pincérnő szoknyát, avagy nadrágot visel-e, az egy egyszerű eldöntendő kérdés — a nadrágszoknyát nadrágnak tekintve —, ebből kifolyólag a válasz csak igenlő, vagy tagadó lehet, tehát semmiféle koordináta-rendszerben nem ábrázolható. Aztán módfelett problematikusnak tűnt az egyes szempontcsoportok kialakítása is. Pl.: 4a, Hány éves a leányzó. 4b, Milyen régóta dolgozik a szakmában. 4c, Milyen régóta dolgozik a kocsmában. 4d, Kék-e a szeme. Mármost nekem erre egy Borges-novella jutott az eszembe, amelyikben egy régi kínai enciklopédiából idézve megtalálható az állatok „teljes” katalógusa. („A császár állatai, mesebeliek, malacok, melyek távolról légynek látszanak, a legfinomabb teveszőrecsettellel festettek, kőborkutyák” stb.) És sikerült annyira idiotának lennem, hogy ezt én szépen elmeséltem a Latzkovitsnak, ő pedig annyira belekesült, hogy Borgest azóta sem vettem a kezembe. A Pertuban ültünk, békésen bámulhattam volna a pincérlányok fenekét, de ehelyett hosszas irodalmi fejtegetéseket kellett végighallgatnom, több „súlyos titokba” is beavatást nyertem, és piszkosul dühös voltam magamra. Mindazonáltal megtudtam, hogy a Latzkovits néhány év múlva elkészül egy regénytrilógiával, tárgya az első, vagy a második világháború, „mindenesetre valami háború”, „de ugyanakkor az egész egy óriási fikció”. Valakik megtámadnak valakit. (Bravó!) És a megtámadottak egyáltalán nem védekeznek, sőt, a lehető legkészségesebben együttműködnek az ellenséggel, lépten-nyomon tanújelét adják mély szimpátiájuknak, méghozzá olyan elragadtatással, hogy a végén a hódító hadsereg összeomlik, mindenki fejvesztetten menekül, az emberek pedig pénzt és családi ékszereket dugdosnak a menekülők zsebébe. Megtudtam továbbá, hogy „már a jövő héten hozzákezd” egy verseskötet megírásához, a könyv százket szonet-

tet fog tartalmazni — „a száz túl kerek szám, a százegy túl poénos, marad a százkető” —, csak egyelőre a kiadón gondolkodik. És ezen remekbeszabott előadás után egy könnyed mozdulattal odaindította a legcsinosabb pincérlányt — amit én meglehetősen jó ötletnek találtam —, kért egy tollat meg egy darab papírt, és azonmód nekilátott jegyzeteket készíteni. (Lejegyzett egy hexameteres sort is, „hátha jó lesz valamire”.) De ennél többre soha nem jutott.

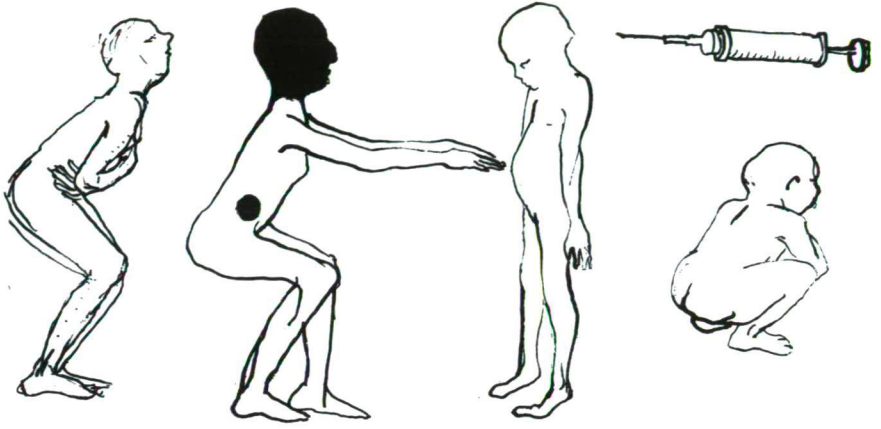
Mellesleg a lányokkal mindig fesztelenül viselkedett, amin én eleinte kicsit csodálkoztam. Ő nem volt szélhámos, ahogy én, viszont könnyed és szórakoztató volt, ami a nőknek imponált. Harmadéves korában nősült — egy meglehetősen csinos, szőke lányt vett feleségül —, tudomásom szerint egyetlen egyszer sem lépett félre, amin én megint csak csodálkoztam. És erőlködtem, iszonyatosan erőlködtem, meg fogadkoztam, hogy az ő feleségével soha, vele tényleg soha, és természetesen hiába fogadkoztam. A barátaim és ismerőseim barátnőit meg a feleségeiket is szinte rendszeresen elcsábítottam, úgyhogy a barátaim előbb-utóbb az ellenségeim lettek, és ellenségeimmé lettek az egykori barátok barátai, vagyis egy idő után csaknem mindenki a környezetemben. Igazat adtam nekik, ezt komolyan mondom. A volt szeretőim közül jelenleg mindössze négyen utálnak — amire borzasztóan büszke vagyok —, bár ők nagyon utálnak. Különösen Ajse, és ez tagadhatatlanul zavar egy kicsit. Huszonnyolc éves koromra több haragost szereztem magamnak, mint amennyit mások egy hosszú élet során összesen begyűjtenek, és egyre gyakrabban érzem, hogy amint beteszem valahová a lábam, megfagy körülöttem a levegő. Az ellenségeimet egyébként rendre megbüntetem. Nem szeretem azokat, akik nem szeretnek. Igaz, néha azért megsajnálom őket. Nem sokkal a betegségem előtt, január elején lementem valamelyik este a Mojóba, a kocsmában az egyik asztalnál ismerősök ültek, és én azonnal belázasodtam. Nem hallhattam, de tudtam, hogy rólam beszélnek, és persze tudtam azt is, hogy mit beszélnek. A történetet kifejezetten egy Andrea nevű és elég csinos lánynak adták elő, akit korábban sose láttam, a nevét is ott helyben találtam ki. Hangsúlyoznom kell, mindaz, amit elmondtak, hiteles volt, viszont az egyáltalán nem tetszett, hogy közben többször patkánynak meg nagyképzű baromnak neveztek, amiért nyomban megharagudtam. Kissé furcsa, de erre a szerencsétlen leányzóra haragudtam meg, pedig ő aztán végképp nem tehetett semmiről. Ígyhát fölkaptam a söröskorsót, átbattyog-

tam az én barátaim asztalához, odahúztam egy széket, majd közöltem a szépséges Andreával, hogy „őit nyilván Andreának hívják, a történet igaz, továbbá én valóban egy patkány, nagyképű barom vagyok, szemben a többiekkel, akik valamennyien nagyszerű emberek. Hozzá meg semmiképpen sem merném magam hasonlítani, pont őhöz, aki ugyebár hívó lélek, igazi katolikus, múlt vasárnap is kétszer járt a templomban, először a szüleivel, később meg az esernyőért szaladt vissza, amit a padban felejtett.” És akkor hangosan felnevettem, az arcom kifejezéstelen volt, a hangom sátáni, ahogy a filmekben hallottam, de azon nyomban megbántam az egészet. Andrea ugyanis olyan sírógörcsöt kapott, hogy vagy tíz percig nem bírta abbahagyni, és szabályosan reszketett a rémülettől. Nem értem, miért vagyok képtelen legalább néha befogni a szám, miért kell nekem minden sértő megjegyzést azonnal megbosszulnom, különösen, ha közben tökéletesen egyetértek az ellenségeimmel.

Nem erős oldalam a tapintat. Udvarolni többnyire rámenősen szoktam, gyakran direkt erőszakosan, türelmetlenül, és ha befuccsolok, rendszeresen szégyellem magam. Igaz, a dolog néha elég jól működik. Ilyenkor az erőszakosságom egyfajta őszinteségnek minősül, a szabályok felrúgása pedig részben férfias, részben szokatlan és vonzó gesztusnak, amire a lányok olykor ráharapnak. Egyszer-kétszer például bevallottam már, hogy profi nőcsábász vagyok. És ha a lányok ennek ellenére belémszerettek, akkor általában nagyon belémszerettek, s noha maradt bennük némi bizonytalanság, ez inkább színezte a kapcsolatunkat. De jónéhányszor mégis befuccsoltam. Egyetemista koromban sokat jártam különféle rendezvényekre, vitaműsorokra, irodalmi estekre, ha tehettem, egyedül mentem, és mindig igyekeztem valami csinosabb leányzót összeszedni. Egyszer kissé spiccesen sikerült megérkeznem — talán az egyetemi klubba —, és azonnal kiszúrtam egy fekete hajú, filigrán hölgyeményt, aki már régóta tetszett nekem. Első ránézésre látszott rajta az okosság, meg hogy azok közé a csendes és szolid lányok közé tartozik, akik alakalom adtán nagyon határozottak tudnak lenni, és az agresszió legenyhébb fajtája is mérhetetlenül irritálja őket. És az ilyen lányokkal érdemes vigyázni. Az ő fejüket sem nehezebb elcsavarni, mint a többiekét, csak egy kicsit körültekintőbben kell csinálni. (Őszinte érdeklődés, megbízhatóság, egy csiptnyi mélabú — ezt nem szükséges eltúlozni —, okosság, a meg-

felelő alkalom jó előkészítése, sok szerencse meg még egy csomó apróság.) Én meg hülye fejvel már az első perctől fogva szemezni próbáltam vele, ami egy idő után láthatóan zavarni kezdte, de én nem adtam fel, küzdöttem keményen, és a sikert rögtön az első rohammal akartam kicsikarni. Előadás után egészen stupid módon szólítottam meg — tudniillik hogy „emlékszem rá valahonnan” —, ő pedig olyan könnyedén, olyan elegánsan rázott le alig tíz másodperc alatt, hogy gondolatban többször is lelkesen megszorítottam a kezét. Azóta köszön az utcán, és úgy néz rám, mint valami egzotikus kiállítási tárgyra.

Ismerem a kudarcaim koreográfiáját. És ismerem a sikereimét is, bár olykor érnek azért meglepetések. Mindenesetre gyakran történt már meg velem olyasmi, ami párszor megtörtént korábban, és ez nekem mindig érdekes. Elsőéves koromban, rögtön a szemeszter elején összejöttem egy évfolyamtársnőmmel, a kapcsolatunk pár hónapig tartott, és viszonylag jól működött. Mármost ez az évfolyamtársnőm egy lakótelepi lakás kisebbik szobájában lakott, amit a szülei béreltek neki a tizedik emeleten, ahonnan egész városrészeket lehetett belátni. Szerettem az ablakában álldogálni. Aztán néhány évvel később a Pertuban összeszedtem egy jó alakú, de ezzel együtt is elég csúnya lányt, olyan egy éjszakás kapcsolat volt, és minden szempontból kellemesre sikerült. A leányzó pedig fölcipelt az albérletébe, egy tizedik emeleti lakás kisebbik szobájába, igen, ugyannannak a tizedik emeleti lakásnak ugyanabba a kissozó szobájába, amelyekben évekkorábban annyi éjszakát töltöttem el. És emlékeztem az ágyra, a szekrény nyikorgós ajtajára, még a fürdőszobai csempék színére is. Minden ugyanolyan volt, mint korábban, és valahogy mégis más. A fürdőszobában kicserélték a régi tükröt, a tükör előtt másfajta kozmetikumokat találtam, másfajta könyvek sorakoztak a polcokon, és a tapéta alaposan lesárgult. De így jártam Ajséval is. Néhány évvel azután, hogy kirúgott, egy házi bulin összeismerkedtem Ajse Kettővel, azonnal le is feküdtünk egymással, és attól kezdve egy csomó minden ismétlődött meg szinte valószínűtlen pontossággal. Szép volt, mert egyszer már megtörtént. És megszépült, mert megismétlődött.



Szabó Ágnes munkája